राज्य ग्राहक तक्रार निवारण आयोग, मुंबई व अधिनस्त परिक्रमा खंडपीठ तसेच, जिल्हा मंच या कार्यालयांमध्ये ग्राहकांना तक्रार दाखल करण्यासाठी M/S In-Solution Global Ltd. Mumbai या कंपनीने e-filing प्रणालीची सुविधा ग्राहकांना उपलब्ध करुन देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग शासन निर्णय, क्रमांकः संकीर्ण-२०१६/८२०/प्र.क्र.१६/ग्रा.सं.-४

> हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा मार्ग, मंत्रालय(विस्तार), मुंबई-०३२ दिनांक: १३ एप्रिल, २०१८

वाचा:-

- 9) मा.उच्च न्यायालयाचे जनहित याचिका क्रमांक १५६/२०११ प्रकरणी दि.५.५.२०११ रोजीचे आदेश.
- २) राज्य ग्राहक तक्रार निवारण आयोग, मुंबई यांचे पत्र क्र.राआ/महा/आस्था-३/२०१७/६१, दि.६.१२.२०१७

प्रस्तावना:-

राज्य ग्राहक तक्रार निवारण आयोग,मुंबई व अधिनस्त परिक्रमा खंडपीठ औरंगाबाद/नागपूर तसेच, जिल्हा ग्राहक तक्रार निवारण मंच या कार्यालयांमध्ये ग्राहकांना तक्रार दाखल करण्यासाठी e-filing प्रणालीची स्विधा उपलब्ध करुन देण्याबाबत मा.उच्च न्यायालयात दाखल जनहित याचिका क्र.१५६/२०११ प्रकरणी मा.न्यायालयाने दि.५.५.२०१७ रोजी आदेश दिले आहेत. त्यानुसार राज्य ग्राहक तक्रार निवारण आयोग व अधिनस्त परिक्रमा खंडपीठ तसेच, जिल्हा ग्राहक तक्रार निवारण मंच या कार्यालयामध्ये ऑनलाईन तक्रार दाखल करण्याची सुविधा ग्राहकांना देण्याकरिता ई -निविदा पध्दतीने एजन्सीची नियुक्त करावी असे निदेश शासनाने दि.२३.११.२०१७ च्या पत्रान्वये दिले होते. शासनाच्या सदर निदेशानुसार एजन्सीची नियुक्ती करण्याकरिता ई-निविदा शासनाच्या संकेतस्थळावर दि.३१.३.२०१७ रोजी राज्य आयोगाने अपलोड केली. सदर ई-निविदा भरण्याची अंतिम मुदत दि.१५.५.२०१७ पर्यत होती. सदर ई-निविदा भरण्याच्या अंतीम मुदतीनंतर केवळ एकच निविदा M/S In-Solution Global Ltd. Mumbai या कंपनीची आयोगास प्राप्त झाली. सदर ई-निविदेस वरील कंपनी व्यतिरिक्त इतर कंपनीकडून प्रतिसाद न मिळाल्यामुळे दि.१७.५.२०१७ व दि.२५.५.२०१७ अशा दोन वेळा मुदतवाढ देण्यात आल्या होत्या. परंतु वरील कंपनीव्यतिरिक्त एकाही कंपनीने वाढीव मुदतीत ई- निविदा अपलोड करण्यास प्रतिसाद दिलेला नाही. M/S In-Solution Global Ltd. Mumbai या कंपनी व्यतिरिक्त केंद्र शासित राष्ट्रीय सूचना केंद्र (NIC), नवी दिल्ली ही संस्था सुध्दा ग्राहकांना तक्रार दाखल करण्यासाठी e-filing ची सुविधा विनामुल्य देण्यास इच्छुक असल्याने सदर कंपनीने त्याबाबतचे प्रात्यक्षिक दिनांक २५/७/२०१७ रोजी सादर केले होते. परंतु, सदर संस्थेने e-filing प्रणालीची सुविधा ग्राहकांना विनामुल्य देण्यास किती कालावधी लागेल, याबाबतची माहिती राज्य आयोगास दिली नाही.

२. सद्यःस्थितीत M/S In-Solution Global Ltd. Mumbai या एकाच कंपनीकडून प्राप्त निविदेच्या अनुषंगाने राज्य आयोगाने शासनास सादर केलेल्या प्रस्तावास सामान्य प्रशासन विभागाने (माहिती तंत्रज्ञान कक्ष) ई-निविदेतील अट क्रमांक २.४ शिथिल करुन मान्यता प्रदान केली आहे. राज्य आयोगात प्रायोगिक तत्त्वावर e-filing चे काम सदर कंपनीकडून करण्यात येत असून सदर कंपनी e-filing चे काम यशस्वी व समाधानकारकरित्या करीत असल्याचे राज्य आयोगाने अहवालात नमुद केले आहे. तसेच, सदर कंपनीला e-filing प्रणालीचे काम करण्यास मान्यता दिल्यास शासनावर कोणताही आर्थिक भार पडणार नसल्याचेही अहवालात नमुद केले आहे. यास्तव, मा.उच्च न्यायालयाचे संदर्भ क्र.१ च्या आदेशानुसार व राज्य आयोगाच्या संदर्भाधीन पत्राच्या शिफारसीनुसार राज्य ग्राहक तक्रार निवारण आयोग, परिक्रमा खंडपीठ औरंगाबाद/नागपूर तसेच, जिल्हा ग्राहक तक्रार निवारण मंच या कार्यालयामध्ये ग्राहकांना e-filing प्रणालीच्या माध्यमातून तक्रार दाखल करण्यासाठी M/S In-Solution Global Ltd. Mumbai या कंपनी मार्फत e-filing प्रणालीची सुविधा ग्राहकांना उपलब्ध करुन देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

- ३. मा.उच्च न्यायालयात दाखल जनहित याचिका क्र.१५६/२०११ या प्रकरणी मा.न्यायालयाने दिनांक ५.५.२०१७ रोजी दिलेल्या आदेशाची अंमलबजावणी करण्याच्या दृष्टीने राज्य ग्राहक तक्रार निवारण आयोग, परिक्रमा खंडपीठ औरंगाबाद/नागपूर तसेच, जिल्हा ग्राहक तक्रार निवारण मंच या कार्यालयामध्ये ग्राहकांना e-filing प्रणालीच्या माध्यमातून तक्रार दाखल करण्यासाठी M/S In-Solution Global Ltd. Mumbai या कंपनीला e-filing चे काम देण्यासाठी खालील अटी व शर्तींच्या अधीन राहून याद्वारे मान्यता देण्यात येत आहे:-
 - 9) सदर कंपनीस मान्यतेपासून दोन वर्षाच्या कालावधीसाठी किंवा राष्ट्रीय माहिती केंद्र (NIC) या संस्थेकडून विनामुल्य प्राप्त होणारी सेवा मिळेपर्यंन्त, यापैकी जे अगोदर घडेल तो पर्यत कंपनीकडून सेवा सुरु राहील.
 - २) राज्य आयोगाच्या व कोणत्याही जिल्हा मंचाच्या कार्यालयाची जागा कंपनीच्या कार्यालयासाठी वापरता येणार नाही.
 - 3) सदर कंपनीने एक वर्षासाठी राज्य आयोगातील व जिल्हा मंचातील प्रकरणात अनुक्रमे रु.७५०/- व रु.५००/- इतक्या शुल्काची (Fee) ग्राहकाकडून/पक्षकाराकडून आकारणी करावी व सदर शुल्काचे दर कंपनीवर बंधनकारक राहतील. तद्नंतर शुल्क वाढीबाबत शासनस्तरावरुन आढावा घेऊन त्याप्रमाणे स्वतंत्रपणे निर्णय घेण्यात येईल.
 - ४) M/S in-Solutions Global Ltd. कंपनीच्या कार्यालयाचा पत्ता, टोल फ्री नंबर तसेच, तक्रार दाखल करण्याचे शुल्क ठळकपणे सूचना फलकावर प्रदर्शित करणे बंधनकारक राहतील.

- प्) ग्राहक/ पक्षकार यांच्याकडून e-filing बद्दल प्राप्त तक्रारीचे निराकरण करणे कंपनीवर बंधनकारक राहील.
- ६) ई-निविदेतील अ.क्र.२.४ मधील अट शिथिल करण्यात येत असून निविदेतील उर्वरित अटी कायम राहतील.
- (9) वरील सर्व अटी व शर्तींची कंपनीकडून पूर्तता होते किंवा कसे, याचे पर्यवेक्षण करण्याची जबाबदारी सर्वस्वी राज्य आयोग व जिल्हा मंच या कार्यालयांतील संबंधित प्रंबंधकाकडे राहील.
- ८) ग्राहकांकडून सर्व बँकेचे धनादेश /डी.डी./भारतीय पोस्टल ऑर्डर (IPO) स्विकारणे सदर कंपनीला बंधनकारक राहील.
- ९) मा.उच्च न्यायालयात दाखल अनुक्रमे रिट याचिका (रि.या.क्र.१०८६/२०१७) व (रि.या.क्र.२४८८/२०१७) न्यायप्रविष्ठ असून, त्या मा.न्यायालयाच्या अंतीम आदेशाच्या अधिन राहून सदर कंपनीला काम देण्यात यावे. मा.उच्च न्यायालयाचे वरील रिट याचिकांसंदर्भात अंतीम आदेश कंपनीवर बंधनकारक राहतील व त्यानुसार कंपनीचे काम एक महिन्याची पूर्वसूचना देवून, रद्द करण्यात येईल.
- १०) वरील अटी व शर्ती शिथिल करण्याचे अंतिम अधिकार शासनाकडे राहील.
- ४. राज्य ग्राहक तक्रार निवारण आयोग, अधिनस्त परिक्रमा खंडपीठ, औरंगाबाद, नागपूर तसेच, जिल्हा ग्राहक तक्रार निवारण मंच, या कार्यालयामध्ये ग्राहकांना तक्रार दाखल करण्यासाठी e-filing प्रणालीच्या सुविधेची दि.१ मे, २०१८ पासून अंमलबजावणी M/S In-Solution Global Ltd. Mumbai या कंपनीने करावी.
- ५. उक्त शासन निर्णय, महाराष्ट्र शासनाच्या <u>www.maharashtra.gov.in</u> या संकेतस्थळावर उपलब्ध असून त्याचा संकेताक २०१८०४१३१७९३१७९१०६ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(भा.बा.पाटील)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १. मा.राज्यपाल यांचे सचिव
- २. मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव
- ३. मा.मंत्री (अनापुवग्रासं) यांचे खाजगी सचिव
- ४. मा.विरोधी पक्ष नेता, विधान सभा/विधान परिषद
- ५. मा.राज्यमंत्री (अनापुवग्रासं) यांचे खाजगी सचिव
- ६. सर्व विधान सभा/विधान परिषद सदस्य

- ७. मा.मुख्य सचिव यांचे वरिष्ठ स्वीय सहायक
- ८. प्रधान सचिव (अनापुवग्रासं) यांचे वरिष्ठ स्वीय सहायक
- ९. प्रधान सचिव, साप्रवि (माहिती तंत्रज्ञान) यांचे वरिष्ठ स्वीय सहायक
- १०. प्रधान सचिव, विधान मंडळ सचिवालय, यांचे स्विय सहायक.
- ११.उप सचिव, अनापुवग्रासं विभाग यांचे स्वीय सहायक
- १२. वित्तीय सल्लागार व उप सचिव, अनापुवग्रासं विभाग, मुंबई
- १३.महालेखापाल (लेवअ) महाराष्ट्र-१/२, मुंबई/नागपूर
- १४.प्रबंधक, राज्य ग्राहक तक्रार निवारण आयोग, मुंबई
- १५.प्रबंधक, परिक्रमा खंडपीठ, औरंगाबाद/नागपूर
- १६.सर्व प्रबंधक, जिल्हामंच
- 9७.संचालक, M/S In-Solution Global Ltd., Suit # 601/602, 6th floor, New Link Road, Palm Spring, Malad (W), Mumbai-64
- १८. निवड नस्ती, ग्रा.सं.-४